

Medlemsblad för

Svensk-Lettiska Föreningen Nr 1 (55) 2011, Januari

Ordförande: Martin Ancons, tel 070-292 94 80, e-post: martin@envengi.com
Redaktion: Conny Mörke, Bäverbäcksgård 15, 1 tr, 124 62 Bandhagen
tel 073- 581 77 15, e-post: conny.morke@telia.com
Postgiro: 94 86 93-7, medlemsavgift 150 kr
Hemsida: www.svensklettiska.se

MEDLEMSMÖTE onsdagen den 26 januari 2011.

Nästa medlemsmöte äger rum onsdagen den 26 januari 2011 i Estniska Husets restaurang, Wallingatan 34, 1tr, Kod 8591, Stockholm.

Program:

Andrejs Mezmalis, officer, författare och den lettiske utrikesministern Valdis Kristovskis rådgivare i utländska militära angelägenheter håller ett seminarium över ämnet "De lettiska legionärerna under andra världskriget. Vilka var de, vilken verksamhet hade de, vad hände med dem efter kriget." En utförlig historisk bakgrund kommer även att ges.

- Introduction
- Historical background of Latvia from World War I through the War of Independence (1918-1920);
- The first Soviet-Russian occupation of Latvia (1918-1919) and free Latvia (1920-1940).
- Events in Europe 1920-1940 and World War II.
- The second Soviet-Russian occupation of Latvia (1940-1941).
- The German occupation (1941-1945) and the formation of the Latvian Legion.
- The Latvian Legion (1943-1945).
- The third Soviet-Russian occupation of Latvia (1945-1991) and the Latvian legionnaires under the Soviets-Russians and the Western Allies.
- The Cold War and the Soviet-Russian disinformation campaign against the Latvian legionnaires (1950s to present time).
- Latvia today
- Questions and answers

Plats: Estniska husets restaurang.

Tid: Onsdagen den 26 januari kl 18-ca 20.30 med mingel i pausen.

Språk: Engelska.

Kostnad: 80 kronor inkl ett glas vin med tilltugg.

Anmälan till: Diana K Engstedt: diana.ke@blixtnil.se

Senast den 24 januari.

Styrelsen

Motioner ska vara styrelsen tillhanda senast 31 januari

Motioner ska enligt 16 § i våra stadgar vara styrelsen tillhanda senast 31 januari.

16 § Förslag till ärenden att behandlas av årsmötet

Såväl medlem som styrelsen får avge förslag att behandlas av årsmötet. Förslag från medlem skall vara styrelsen tillhanda senast 31 januari för att behandlas vid årsmötet. Motioner och styrelsens yttranden över dem skall medfölja kallelse till årsmötet.

Styrelsen

I den lettiska tidningen "BRIVA LATVIJA" nr 33(430) av 1995.09.04--09.10 fanns följande artikel (i fri översättning)

Den lilla svenska kyrkogården i Riga

I den solbelysta sluttningen under Skogskyrkogårdens tallar invigde två präster den restaurerade Svenska Gravplatsen den 20. Augusti.

"Se , jag är med Eder intill tidens ände" - förkunnade Jan-Olof Fors från Stockholm och Guntis Kalme från Uppståndelseförsamlingen i Riga - för de ca 100 deltagarna vid minnesstunden.

Små gröna skyltar vid Skogskyrkogårdens infart visade vägen för svenska besökare till sluttningen där gula och blå blommor omgärdar 12 gravplatser på "SVENSK GRAVPLATS". På 1920-talet gravsattes de två första svenskarna - entreprenören (konsuln) Johan K Reinius och Gabriel Oxenstierna, en 12- årig ättling ur den svenska adeln.

Under kriget begravdes några besättningsmän från ett sjunket fartyg, däribland en finsk medborgare och en norsk vetenskapsman som "övervintrat" i Riga efter kriget.

Nyligen har familjen i Sverige fört över rektor Vilis Pavulans urna, vars önskan var att få vila i den lettiska jorden. En stor insats vid restaureringen och utsmyckningen utfördes av Johan K Reinius dotter Christina Westerberg och anhöriga till Pavulans.

Sveriges ambassadör Anders Ådahl deltog i minnesstunden där de bortgångna landsmännens minne hedrades och man åtog sig att upprätthålla förbindelsen med Lettland och grannarna i Norden, samt försäkrade Lettlands obrytbara tillhörighet till Europa.

Den högtidliga dagen avslutades med förfriskningar vid blå - gult dekorerade bord på Stockholms Ekonomiska Högskolas filial i Riga i Sorossalen.

Aina Mucha- Kalnina

Besök på den Svenska Gravplatsen under 2010

I augusti var gravplatsen ovårdad men nu 2010-11-06 var fru Bluma från Lettisk - Svenska föreningen i Riga (eller förbundet) i färd med att avsluta krattning av hela den Svenska Gravplatsen. Vid den stora stenen med inskriptionen "Svensk Gravplats" fanns tända ljus. En glädjande överraskning och ett starkt ögonblick !

Fru Bluma berättade att man högtidligthållit Gustav II Adolfs - dagen föregående dag och avnjutit Gustav - Adolfs bakelser tillsammans med Zonta- rörelsen som leds av Lidija Treigute som f ö talar utmärkt svenska och anlitas som tolk.

Vidare att Lettisk - Svenska föreningen eller förbundet är den enda livskraftiga föreningen som fungerar väl.

Valdis Pavulans

Lettlands nationaldag den 18 november

Lettlands första självständighetsförklaring ägde rum den 18 november 1918 i Riga. Alltsedan dess har letter, var de än befunnit sig i världen, firat denna dag. I år samlades stockholmsletterna i Adolf Fredriks kyrka där Normunds Kamergrauzis, en präst med filosofisk inriktning, höll gudstjänst. Den lettiska vuxenkören under Gaida Rullis ledning samt barnkören under Kristine Nordlunds ledning sjöng välkända lettiska sånger. Därefter tågade alla till ABF-huset. Lettiska Centralrådets ordförande Mudite Hoogland-Krasts hälsade välkommen till ett program där inledningsvis Lettlands ambassadör i Sverige Maija Manika höll ett anförande och berörde bl a de problem som uppstått i samband med den ekonomiska krisen, som lyckligtvis nu redan är på väg bort.

Kvällens föredrag svarade författaren Dainis Ivans för. Han var en av förgrundsfigurerna i kampen om Lettlands nya självständighet 1991. Nu har han lämnat politiken, bor på sin gård i Vidzeme och ägnar styrka och kraft åt miljöfrågor. Lettlands unika natur måste bevaras. Per video från Riga kom en hälsning till alla letter i andra länder från presidenten Valdis Zatlers.

De för alla letter välkända musikerna, flöjtisten Liene Sejane och gitarristen Kristaps Grasis, från Bonn, svarade för kvällens musikaliska del. Applåderna ville aldrig ta slut.

Diplom för framstående insatsen för "den lettiska saken" tilldelades i år Charlotte Cerps (för boken Flyktfåglarna), Gunars Zvejnieks (för mångårig lettisk musikverksamhet) och Varis Bokalders (för introduktion av ekologisk byggnadsteknik i Lettland).

Gud bevara Lettland! Med de orden börjar den lettiska nationalsången.

Diana Krumins Engstedt

Juletid och Nyårstid

I år får vi enligt meteorologerna den vitaste julen i mannaminne och snön bara fortsätter att falla. Så vackert! Men så besvärligt!

Den lettiska kommittén hade julmarknad häromdagen och trots en svår snöyra och moddiga gator fylldes lokalerna av köpsugna letter som ville handla rågbröd, piroger, surkål, grå ärter, korvar, godiset Gotinas, ostar och Svarta balsam, allt ditfraktat med bil från Riga. Vi som handlar allt detta är framförallt de gamla politiska flyktingarna från andra världskriget. Vi har bott i Sverige sedan 1944 men de gamla matvanorna sitter i. Vi har givetvis också anammat svenska helgtraditioner med några undantag, t ex lutfisk, som vi bara inte kan med.

På nyårsafton ägnar man sig gärna åt funderingar inför det nya året. Måtte det bli ett bra år! Enligt tradition äter letter gärna fisk som har stora fjäll. Dessa fjäll torkas och slås in i små paket som skall förvaras i plånboken hela året. Då blir man aldrig utan pengar. En skål med de grå ärterna skall finnas framme på bordet. Alla ärter skall ätas upp ty då slipper man tårar under nästkommande år. Jodå.

Att smälta tenn eller bly i en skopa, som hålls i en hink med kallt vatten för att stelna, är ett utmärkt sätt att spå framtiden. Den stelnade metallen bildar formationer som berättar precis vad som komma skall.

Diana Krumins Engstedt

God Jul och Gott Nytt År

I en grantopp

I en grantopp har vi en koltrast
Som låtsas att den är Betlehems stjärna
Och sjunger
Halleluja
Black is beautiful

I grenarna har vi sparvar bofinkar rödhakar
Och annan dekoration

I granen bredvid sitter en kråka
Och talar om mor
Mormor
Och hela sitt hushåll

Ja se
Sådan är den hos oss
Julen i april
På andra ställen
Heter det visst påsk?

Jag har ett språk

Jag har ett språk
Med det skrattar jag och grälar
I det värmer jag mig som i solen
I det trampar jag som i vattenpölar
Med språket på tungan stiger jag upp
Som en ädel sagoprins
Med det rumlar jag runt i stian
Som den förlorade sonen
Eller kysser det som gudasänt
Eller torkar mina fötter i ilska
Jag har mitt språk
Och jag är hemma

Vi fortsätter att citera dikter ur förra årets fina julklappsbok "Som ekens rot till vatten" av Knuts Skujenieks.